

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

πολυημέρου αίχμαλωσίας ἐν Ἑπιείρῳ.

Συνίξιμα καὶ τέλος ἐπὶ σελ. 190.

Τὴν ἐπιούσαν, ἅμα τῇ ῥοδοδακτύλῳ ἡστῇ, ἀπήλθουμεν τῆς μικρᾶς ἐκείνης καλύβης, καὶ διὰ μέσου πάλιν ἀμπέλων δδεύσαντες, ἔστημεν τέλος παρά τινα λόχμην, ὅπως διημερεύσωμεν. Ἡ λόχμη ἦτο μαγευτικὴ. Κάτωθεν αὐτῆς ἠκούομεν ῥοχθοῦντα τὸν ποταμὸν, ἀντικρυ δ' ἐβλέπομεν δημοσίαις δοδῶς καὶ ἀμπέλους, σημεῖα ἀνθρωπίνης κοινωνίας, τῆς ὁποίας ἡμεῖς ὄλονεν ἀφιστάμεθα. Τὴν ἡμέραν πᾶσαν διήλθομεν συνδιαλεγόμενοι μετὰ τοῦ ἀρχιληστοῦ Καραμαγκιόλη καὶ τῶν τεσσάρων ἄλλων φυλάκων ἡμῶν. Περιεστρέφετο δὲ ἡ συνδιάλεξις περὶ πολλὰ. Ὁ Καραμαγκιόλης προσεπάθει κατὰ τὸ δυνατόν νὰ μετριάσῃ τὴν ἀνίαν ἡμῶν διὰ μελιχίων λόγων καὶ εὐγενοῦς τρόπου.

14 Μαρτίου. Σήμερον περατοῦται ἡ ὀδοπορία ἡμῶν. Τοῦτο ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἡμερῶν ἔλεγον εἰς ἡμᾶς οἱ λησταί. Λίαν πρωτὶ ἐγεθόντες ἠρχίσασμεν ἀνεσχόμενοι τὸν Σιῶλιγκα, ὅρος πρὸς βορρᾶν τοῦ Ζαγορίου κείμενον, ὁδεύσαντες δὲ ὑπὲρ τὰς δύο ὥρας ἔστημεν εἰς μέρος τι ὅπερ ἔμελλε νὰ εἶνε ἡ μόνιμος ἡμῶν κατοικία. Ἐπὶ βράχου τινὸς ἀποτόμου, οὗ κάτωθεν διέρρεεν ἡσύχως αὐλάκιον, μετὰξὺ δύο ὑψηλῶν, οὐρανομήκων ἐλατῶν, οἱ λησταὶ κατεσκέυασαν ἐκ τοῦ προχείρου, ὀρύξαντες τὴν ὑποκειμένην γῆν, καλύβην ἀκούτως ἀσφαλῆ, ἣν καὶ ἐκάλυψαν διὰ φύλλων ἐλάτης, δύο αὐτῆς θύρας ἀφέντες ἀνοικτάς. Εἰς τὴν καλύβην ταύτην ἐτύχομεν τῶν πρώτων ἀναπαύσεων μετὰ τὰς ἐπιπόνοιας ἡμῶν ὀδοπορίας. Ἐμείναμεν δ' ἐνταῦθα ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, καθ' ἃς τὴν ὀδὴν καὶ τὴν ἀνίαν τῆς αἰχμαλωσίας ἀνεκούφιζον ὀλίγον οἱ ἦτιοι τρόποι τῶν ληστῶν, αἱ διηγῆσεις αὐτῶν καὶ διάφορα μικρὰ ἐπεισόδια. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ πολιτικὴ δὲν ἦτο ξένη τῶν συνδιαλέξεων ἡμῶν, οὕτω καὶ διὰ τοὺς ληστὰς λίαν εὐχάριστον θέμα. — «Γιατρὲ, μοὶ εἶπεν ἡμέραν τινὰ εἰς τῶν ληστῶν, τὸ Κροῦπ ἐβρόντης ἐς τὰ σύνορα μὴ φοβῆσαι πλέον διότι μαζὺ θὰ πολεμήσωμεν. Σὺ θὰ μᾶς γιατρεύῃς τοὺς γεράδες καὶ τὰ λαβῶματα» σήμερα ἀντάμωσα μερικοὺς συντρόφους, καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι κηρύχθηκε πλέον ὁ πόλεμος καὶ ὁ Σουλτάνος συνάξει ἀσκήρια, καὶ ὁ βασιλεὺς μᾶς θὰ βῆγῃ μόνος του μετὰ τὴν μπατιέρα ἐς τὰ σύνορα. Ὁ βασιλεὺς καλὸς εἶνε ὁ καυμένος, ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ κάνει σήμερα, ἔπρεπε νὰ τὸ κἀνῃ ἀπὸ καιροῦ. Ποῦ τὸν ἀφίνουν ὅμως οἱ βεζυράδες του;» Ἐπιστεῦσαμεν πρὸς σιγμὴν τὴν μετ' οὐ πολὺ διαφουσθεῖσαν εἰδῆσιν καὶ χίλιας κέφεις ἀνέβαινον εἰς τὸν νοῦν μᾶς. Δισταζόντες κατόπιν ἠρωτήσαμεν πολλὰκις τοὺς ληστὰς ἂν εἶνε ἀληθῆς ἡ εἰδήσις, καὶ οὗτοι ἐπέμμενον διαβεβαιούντες αὐτὴν, καὶ ἐξηκολούθουν ζητοῦντες παρ' ἡμῶν πληροφορίας περὶ Κομμουνδούρου καὶ Τρικούπη, ὧν ἐγίνωσκον πάντες καλῶς

τὰ ὀνόματα· εὐχαριστήσαμεν δὲ προθύμως τὴν περιέργειάν των πολλὰ εἰπόντες περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων, τὰ ὁποῖα κεληνότες ἤκουον οἱ λησταί.

Εἰς τῶν ληστῶν, ὀνόματι Τριαντάφυλλος, ἦλθεν ἡμέραν τινὰ φέρων ἂνὰ χεῖρας δίχορδον ποιμενικὸν ταμποῦραν, ὃν εὔρε καθ' ὁδόν. Ἐπαίξε δὲ τοῦτον μετὰ σπανίας ἐπιδειξιότητος ὅπερ οὐκ ὀλίγον μᾶς διεσκέδαζε. Καί ποτε θραυσθεῖσθαι τῆς ὀλίγον τῶν χορδῶν, ἐφ' ἱκανὴν ὥραν ἔκρουε τὸν ταμποῦραν θαυμασιῶς ἐπὶ τῆς ἄλλης μόνης τῆς ἀπομεινάσης. Καὶ δὲν ἔκρουε μόνον τὸ ὄργανον, ἀλλὰ καὶ ἐχόρευε κρούων, ὅπως διασκεδάσῃ ἡμᾶς. Οὕτω διήγομεν ἐνίοτε ἐν εὐθυμίᾳ. Ἡμέραν τινὰ ἦλθεν ὁ λόγος περὶ τῶν λύτρων. Ὁ φυλάκων ἡμᾶς ληστὴς Λάμπρος ἐζήτησε νὰ μᾶς παρεγορήσῃ κατὰ τοῦτο. — «Μὴ λυπᾶσθε, βρε παιδιὰ, διὰ τὴν ἐξαγοράν. Ἄς ζητοῦν πολλὰ οἱ καπετάνιοι, πάλιν ὅμως ὀλίγα θὰ πάρουν. Ἐτσι τὸ ἔχομεν ἡμεῖς. Ἐπειτα καμμιά φορὰ ἡμεῖς οἱ κλέφταις εἴλαστε καὶ τυχεροὶ, ὅταν τύχῃ νὰ ἔχωμε χειρικὸ καλὸ ὅταν τὸ χειρικὸ εἶνε καλὸ, τὰ γρόσια θὰ σὰς ἔλθουν πάλι διπλά καὶ τριδιπλά. Ἄν ἦσουν ἐγὼ, βρε παιδιὰ, νὰ πιάσω πρῶτος τὴν ἐξαγοράν σας, ἔχω πολὺ καλὸ χειρικὸ καὶ τὰ γρόσια σας θὰ σὰς γυρίζαν διπλά». Τοιαῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα παρόμοια μᾶς ἔλεγεν ὁ Λάμπρος πρὸς παρεγορίαν μᾶς.

Ἐν τούτοις οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι μᾶς ἠσχολοῦντο δραστηρίως εἰς εὔρεσιν τῶν λύτρων. Τὴν 24 Μαρτίου, μόλις εἶχομεν ἐξυπνήσει καὶ ἀνεπαυόμεθα ἐν τῇ καλύβῃ, καὶ ἰδοὺ εἰσέρχονται δύο τῶν ληστῶν, ὁ Κολοβὸς καὶ ὁ Κελεπούρης, καὶ χαιρετίζουσιν ἡμᾶς εὐπροσηγόρους. Ἦσαν οὗτοι ἀπεσταλμένοι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄγγελοι καλῶν εἰδήσεων. Ἐν πρώτοις ἔσπευσαν νὰ εἴπωσιν ἡμῖν ὅτι οἱ συγγενεῖς ἡμῶν ἐν τῷ χωρίῳ ὑγιάζουσιν, ὅτι οἱ λησταὶ διενήργησαν συνεννόησιν μετ' αὐτῶν περὶ τῶν λύτρων, ὅτι ὁ κ. Βουλτζιώτης ἀνέλαβε τὰ τῆς συνεννοήσεως, καὶ τέλος ὅτι μετ' οὐ πολὺ φθάνοῦσι τὰ λύτρα. Ὡς βάλσαμον ἐχύθησαν οἱ λόγοι αὐτῶν εἰς τὴν τετραυματισμένην ἡμῶν καρδίαν, καὶ δάκρυα κατέλαβον ἡμᾶς ὅτε ἠκούσαμεν αὐτούς. Ἰδοὺ δὲ, ὡς κατόπιν ἐμάθομεν, πῶς ἐγένοντο τὰ πράγματα. Ὁ κ. Βουλτζιώτης, εἰς οὗ τὴν βεκτικότητά πάντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς ἡμῶν εἶχον ἐμπιστοσύνην, ὅτι ἀποτελεσματικῶς θὰ διεζήτῃ τὰ τῶν διαπραγματεύσεων, παρεκλήθη παρ' αὐτῶν ἵνα ἀπέλθῃ εἰς συνάντησιν τῶν ληστῶν, ἐκ φιλικῆς δ' αὐταπαρνήσεως ὀρμώμενος ἀνεδέχθη μετὰ τιῶν ἄλλων τὴν δυσχερῆ ταύτην ὑπηρεσίαν. Ὁ κ. Βουλτζιώτης λοιπὸν ἀναχωρήσας ἐκ Λαίστες τῇ 21 Μαρτίου συναντᾷ τοὺς ἀπουσιάζοντας ληστὰς ὑπὸ τοὺς ἀρχιληστὰς Καλόγηρον καὶ Τόπην παρὰ τὴν Βωβοῦσαν, συνδιαλέγεται μετ' αὐτῶν περὶ τῆς παραδόσεως τῶν λύτρων, καὶ ἑμοῦ μετ' αὐτῶν ὡς καὶ πᾶλλων ἄλλων ἀρχιληστῶν εἰσέρχονται εἰς τὴν Βωβοῦσαν. Δειπνοῦσι δ' ἐκεῖ ὅλοι ἑμοῦ, διασκεδάζουσι, χορεύουσι, καὶ

περὶ τὴν πρῶταν ὁ κ. Βουλτζιώτης ἀποχωρίζεται τῶν ληστών, ὅπως ἐνεργήσῃ διὰ τὰ περικτέρω, ἀφοῦ ἤδη εἶχε κατορθώσει παρ' αὐτοῖς ἵνα ὑποβιβάσῃ ἀρκούντως τὸ ποσὸν τῶν λύτρων κατὰ τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν τῶν ληστών, ἣν οὗτοι εἶχον κεκαυμένην κατὰ τὰ τέσσαρα αὐτῆς ἄκρα εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐπαπειλούσης ἡμᾶς καταστροφῆς.

«1881. 22 Μαρτίου.

«Γ. Βολονάση καὶ Ν. Καραμπέρη (Σαγιάννε).

»Σὰς ἐγράψαμεν διὰ νὰ μᾶς στείλετε τὰ χρήματα ὅσα σὰς ἐγράψαμεν καὶ σεῖς γελᾶτε μετῆμάς. Εἴπετε σὲ πέντε μέρες νὰ μᾶς τὰ στείλετε καὶ πέρασαν δεκαπέντε καὶ σεῖς δὲν ἐστείλατε οὔτε τὰ μισὰ. Ἦθέλαμεν νὰ στείλωμεν ταῖς μύταις καὶ τὰ φτιά, ἀλλὰ θὰ σὰς περιμείνωμεν καὶ ἀκόμη δύο μέραις καὶ ὕστερα τὸ κριμα ἔς τὸ λαϊμὸ σας.

Διὰ τὸν Ν. Καραμπέρη	λίρας 1000
Διὰ τὸν Πέτρον	λίρας 900
Διὰ τὸν γιατρὸν	λίρας 400

Αὐτὴ τὴν ἴδια ὥρα νὰ ἐρθοῦν καὶ νὰ μὴ κάμετε διαφορετικά. Διὰ τὸν Νούσιαν (Δημητριάδην) ἐλάβαμεν 25 λίρας, νὰ φέρῃ καὶ τὰ βέστα νὰ μὴ λείψῃ οὐδ' ἓνα λεπτό.

μένονεν
καπετὰν Χρήστος Καραμαγκιόλης"
• Γεώργ Καλόγηρος"
» Νικ. Τόπης".

Τοιαῦται ὑπῆρξαν αἱ πρῶται μετὰ τῶν λησῶν διαπραγματεύσεις. Τότε δὲ μετ' οὐ πολὺ ἤλθεν εἰς τὴν καλύβην καὶ ὁ ἀρχιληστής Καραμαγκιόλης μεθ' ἑνὸς συντρόφου, ἐχαιρέτισαν τοὺς πρὸ αὐτῶν φθάσαντας δύο ἄλλους, ἠρώτησαν περὶ τῶν συνεταίρων των, ἐζήτησαν πληροφορίας περὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν, ἤκουσαν αὐτὰς καὶ ἐφάνησαν εὐχαριστημένοι ἐξ αὐτῶν. Ὁ Καραμαγκιόλης μετὰ τοῦ Τριανταφύλλου, ἀντικατασταθέντες διὰ τῶν νεοελθόντων, ἐτοιμάζονται ἀμέσως νὰ ἀναχωρήσωσι πρὸς τὴν μεγάλην συμμορίαν. Τότε δὲ διετάχθημεν πάλιν νὰ ἐπιστείλωμεν πρὸς τοὺς οἰκείους ἡμῶν τρίτην ἐπιστολὴν, ἣν καὶ ἐγράψαμεν ἕκαστος μετὰ δακρῶν. Ἰδοὺ ἡ ἐμὴ ἐπιστολή.

«24 Μαρτίου 1881.

«Ἀγαπητέ μου φίλε Κ. Βουλτζιώτη.

»Σὰς εὐχαριστῶ καὶ θὰ σὰς εὐχαριστῶ αἰωνίως διὰ τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν κόπους σας. Ἐλύθην εἰς δάκρυα ὅτε ἔμαθον αὐτοὺς. Δυστυχῶς τὰ γράμματά σας δὲν περιήλθον εἰστέι εἰς χεῖράς μας. Ἄγνωστος ποῦ εὐρίσκειται ἡ δυστυχὴς μήτηρ μου, καὶ ἂν κατορθώσω νὰ πράξῃ τι καὶ αὐτὴ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ υἱοῦ της. Κατὰ τὴν ὑγίαν εἴμεθα καλά. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὑποφέρομεν τὰ πάνδινα. Σὰς παρακαλῶ νὰ στείλετε ὅσον τὸ ταχύνον ὅσα χρήματα ἠδυνήθητε νὰ εὐρησῆτε, διότι ἄλλοις θὰ κινδυνεύσωμεν καὶ θὰ καταστραφῶμεν. Ἡ συγκίνησις ἦτις νῦν μὲ κατέχει καὶ τὰ δάκρυα δὲν μοὶ ἐπιτρέπουν νὰ ἐκταθῶ περισσότερο. Εἶσθε ἱκανοὶ μόνον νὰ πράξῃτε πᾶν ὅ,τι πρέπει διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Παρακαλῶ ὅλους τοὺς φίλους νὰ μὲ βοηθήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν ἀτυχίαν μου καὶ δὲν θὰ ζημιωθῶσιν οὐδὲ ὀβολόν.

»Σὰς προσκυνῶ

«Ὁ φίλος σας
»Ἰω. Μεγγιλιδης".

«Γ. Γ. Ὑπενθυμίσατε καὶ τὸν κ. Δημητριάδην ὅτι πρέπει νὰ στείλῃ τὰ χρήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐγγυήθημεν ἡμεῖς ὑπὲρ αὐτοῦ. Δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ὑποφέρωμεν ἡμεῖς

καὶ δι' αὐτὸν μᾶς ἀρκοῦσι τὰ ἰδικὰ μας βίσινα. Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὁ κ. Νούσιος πρέπει νὰ φερῆθῃ ὡς τίμιος ἄνθρωπος.

«Ὁ ἴδιος».

Λαθὼν τὰς ἐπιστολάς ὁ Καραμαγκιόλης ἀποχαιρέτιζέι ἡμᾶς ξηρῶς καὶ ἀναχωρεῖ μετ' ἄλλου ληστοῦ, τοῦ Τριανταφύλλου ἀφήσας ἡμᾶς ἐν τῇ καλύβῃ. Ἡμεῖς δὲ διημερεύσαντες ἐν αὐτῇ ἀνεχωρήσαμεν πρὸς τὴν ἐσπέραν, καὶ ὠδεύσαντες διὰ μέσου πεδιάδος πλήρους πύξων, ἔνθα καὶ διήλθουμεν τὴν νύκτα, διτυθύνθημεν τὴν ἐπιούσαν λίαν πρῶτ' πρὸς ἄλλην δευρὰδα τοῦ ὄρους Σμώλιγγος, καὶ ἔστημεν εἰς μέρος τι ὅπως διημερεύσωμεν. Τὸ μέρος τοῦτο ὠνομάσαμεν Δέλτα τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, διότι ἀληθῶς εἶχε τὸ σχῆμα τοῦ γράμματός τούτου. Τὴν γωνίαν αὐτοῦ ἀπετέλουν δύο ἠσύχως βέοντα καὶ συμβάλλοντα κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο βυάκια, τὴν δὲ βάσιν εἰς μέγας ἀπότομος βράχος. Ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ Δέλτα τούτου φύλλα πύξου ὑποσφώσαντες κατεκλινόμεθα. Ἦτο δὲ ὄντως ἡ θέσις ἡμῶν μαγευτικὴ. Τὰ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Δέλτα ἠσύχως διαβέοντα βυάκια, ὁ ἄνωθεν ἡμῶν κείμενος καὶ προσσπίζων ἡμᾶς κατὰ τοῦ ἀνέμου ὑψηλὸς βράχος, αἱ πολλαὶ πέριξ αὐτοῦ κείμεναι ὑψηλαὶ δενδροστοιχίαι, ἡ ἐρημία τῆς φύσεως, μὴ διακοπτομένη εἰ μὴ σπανίως διὰ τῆς σιγανῆς κροαγμῆς τοῦ ἵπταμένου κόρακος, — ἰδοὺ τί ἀπέτελει τὸ Δέλτα τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν ἐξαίσιον καὶ μαγευτικόν.

Τὴν ἡμέραν διήγομεν ἐν εὐθυμίᾳ, καίτοι ἐστερούμεθα τροφῶν· συνδιελεγόμεθα δὲ ἐνίοτε μετὰ τῶν ληστών περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Ἐνταῦθα διετρίψαμεν εὐχαρίσως μέχρι τῆς 29 Μαρτίου· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, βροχὴ ῥαγδαία ἐπελήουσα ἐδίωξεν ἡμᾶς ἐκεῖθεν. Περὶ ὥραν πέμπτην λοιπὸν κατήλθομεν εἰς παρακειμένην τινα ἐτοιμόροπον καλύβην. ἔνθα καὶ διεμείναμεν περὶ τὰς 7 ὥρας, καθ' ἃς ἀδιαλείπτως ἔβροχεν. Δύο τῶν ληστών ἀποχωρισθέντες ἡμῶν μετέβησαν εἰς ἄλλο μέρος, ὅπως ἐκεῖ σήσωσι τρίτην καλύβην δι' ἡμᾶς. Τέλος δὲ καὶ ἡμεῖς περὶ λύχνων ἀράς, ἀφοῦ ἐφάγομεν ὀλίγον, ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τῆς ἀνωτέρω καλύβης καὶ ὠδεύσαμεν τέσσαρας ὁλοκλήρους ὥρας ἐν μέσῳ ἀδιαλείπτου καὶ ῥαγδαίας βροχῆς, ἔως οὐ φθάσαμεν εἰς τὸ μέρος τῆς τρίτης καλύβης. Ἡ ταλαιπωρία ἡμῶν κατὰ τὴν δομοποιρίαν ταύτην ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος. Διεβαίνομεν δὲ ἤδη γνωστὰς ὁδοὺς, ἃς καὶ πρὸ ἡμερῶν εἴχομεν διαβῆ, διέβημεν τὸν ποταμὸν τῆς Μωριάζης, καὶ τέλος ἐχρειάσθη νὰ διαβῶμεν καὶ κρημνὸν τινα ἀπότομον ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ὥραν, ὅπως φθάσωμεν εἰς τὸ μέρος τῆς καλύβης. Φρίκη κατέλαβεν ἡμᾶς, ὅτε διεβαίνομεν τὸν ἀπότομον ἐκεῖνον κρημνόν, κάτωθεν τοῦ ὁποῖου ἤκουετο ῥοχθῶν ὁ ποταμὸς, νύκτωρ καὶ ἐν μέσῳ βροχῆς ῥαγδαίας. Τέλος φθάνομεν κατάβροχοι εἰς τὴν καλύβην. Τί δὲ ἦτον αὕτη ἡ κατοικία ἡμῶν; Τρώγη ἐκτισμένη ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, περιεκλεισμένη μετὰ πολλῶν βράχων, οἷτινες ἄνωθεν αὐ-

τῆς συνήρχοντο σχεδὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐλάχιστον σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ, ἐλάχιστος δρίζων ἀπ' αὐτῆς διεφαίνετο. Ἦτο δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ τρώγλη καὶ ὕγρα. Εἰσῆλθονεν λοιπὸν εἰς αὐτὴν κατάβροχοι καὶ δλοκλήρον τὴν νύκτα διήλθονεν ἄγρυπνοι καὶ ὄρθιοι παρὰ τὴν καίουσταν πυρὰν, ζηραινόντες τὰ ἀξήραντα ἐνδύματά μας. Ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει δλονὲν καὶ τὰ ἐνδύματα ἀντὶ νὰ ζηραινώνται ἐνοτιζόντο περισσότερον, διότι ἡ ζέγη τῆς καλύβης ἦτον ἐτι ἀτελής, καὶ ἡ βροχὴ διέορεε δι' αὐτῆς. Μετὰ φρίκης ἐνθυμοῦμαι πάντοτε τὰ δεινὰ καὶ τὰς ταλαιπωρίας τῆς νυκτὸς ἐκεῖνης.

Εἰς τὴν καλύβην ταύτην ἐμείναμεν κρατούμενοι καθ' ὅλον τὸ ὑπόλοιπον διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν ἐνταῦθα δὲ ἐμανθάνομεν παρὰ τῶν ληστῶν τὰ τῶν διεξαγομένων διαπραγματεύσεων διὰ τὴν παράδοσιν τῶν λύτρων. Τὴν 31 Μαρτίου εἰς τῶν ἀρχιληστῶν, ὁ Τόπης, ἐλθὼν ἀνεκοίνωπεν εἰς ἡμᾶς εἰδήσεις περὶ τῶν γενομένων, εἰπὼν ὅτι οἱ οἰκειοὶ μας ἀπέστειλαν ἡδὴ εἰς πρώτην δόσιν 310 λίρας διὰ τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους καὶ ὅτι ἕως τὴν Κυριακὴν τῶν βατῶν ὑπεσχέθησαν ἐτι νὰ στειλώσωσι 300 λίρας διὰ τὸν Πέτρον καὶ 200 δι' ἐμὲ. Διὰ τὸν μικρὸν Ἀλέξανδρον ἡ ἐξαγορὰ δὲν εἶχεν ἐτι δοισθῆ. Ἐπρίξαμεν τῇ ἀληθείᾳ ἀκούσαντες τὰς ὑποσχέσεις τοῦ διεξάγοντος τὰς διαπραγματεύσεις, καὶ μόνον ἡ ἐλπίς ὅτι αἱ πληροφροῖαι αὐτῆς ἦσαν ψευδεῖς ἠλάττωσαν τὴν ἀνησυχίαν. Εἰς δὲ τὰς διαμαρτυρήσεις ἐμοῦ περὶ τῆς πτωχείας μου εἰς τῶν ληστῶν:— Πῶς λοιπὸν ἔγεινες γιατρός; ἠρώτησεν.— «Ὁρρανόσ ὦν πατρός, ἀπεκρίθην, διότι καὶ ὁ πατήρ μου ἐχορημάτισεν αἰχμαλωτοῦ τοῦ Κακαράτζα καὶ μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν ἀπέθανε, ἐσπούδασα κατὰ πρότον εἰς τὴν Ῥιζάρειον Σχολήν».— Τί εἶνε ἡ Ῥιζάρειος Σχολή;— με διέκοψεν.— «Ἡ Ῥιζάρειος Σχολὴ εἶνε κατάστημα, τὸ ὁποῖον ἔκτισαν εἰς Ἀθήνας δύο Ζαγορίσιοι ἀδελφοὶ καὶ μανθάνουν οἱ πτωχοὶ γράμματα». Τὴν ἀπάντησιν ἤκουσε μετὰ τινος ἐκπλήξεως ὁ ληστής, ἐγὼ δὲ ἐξηκολούθησα «Λοιπὸν ἔπειτα ἐσπούδασα τὴν ἱατρικὴν μὲ χρέη· τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσα καὶ πληρώνω δλονέν».— «Ἄς ὀψεται ὁ κοίλοῦτζος»— (ὁ προδότης), ἐπανέλαβε, καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ συζήτησις.

Εἰς τὴν καλύβην αὐτὴν ἐδέχθην ἡμέραν τινὰ τὴν ἐπίσκεψιν ληστοῦ ἀσθενοῦς, ἐλθόντος ἵνα ζητήσῃ τὴν ἱατρικὴν μου συνδρομήν. Διεσκεδάζομεν χαρτοπαικτοῦντες μετὰ τοῦ Πέτρου, ὅτε ἰδοὺ αἴφνης εἰσέρχεται λάθρα εἰς τὴν τρώγλην ἄγνωστός τις, ὠχρὸς ὡς ὁ κηρὸς, σκελετὸς, φάντασμα τοῦ ἄδου. Ἦτο ληστής πάσχω, ὀνόματι Ζυγοῦρας, ἀνήκων εἰς τὴν συμμορίαν τοῦ Γκαρέλλη, ἔχοντος καὶ αὐτοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην ἐξ αἰχμαλώτους, ὦν δύο γυναῖκας καὶ ἀπεκεφάλισεν ὡς μὴ ἐχούσας ἀκοῦντα λύτρα, ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν. Ὁ ἀσθενὴς ἤρξετο μακρόθεν χάριν ἐμοῦ, περὶ οὗ ἤκουσεν ὅτι εἶμαι

ἐκεκοσμημένος γιατρός, τρεῖς δλοκλήρους ἡμέρας ὀδεύσας. Ἡ πρώτη ἐντύπωσις τοῦ ἀσθενοῦς μοὶ ἐνστοίησε τὴν ἰδέαν τοῦ φθισιῶντος· πράγματι δὲ δὲν ἐβράδυνεν ἄμα καθίσαντος αὐτοῦ, νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ πόρωθεν διάγνωσίς μου καὶ διὰ τῆς ἠχηροτάτης βηχός. Μετὰ μικρὰν συνδιάλεξιν τοῦ ἀσθενοῦς μετὰ δύο ληστῶν, παρεκλήθη παρ' αὐτοῦ ἵνα ἐξετάσω αὐτόν. Ἐγὼ δὲ λίαν προθύμως ἐδέχθη τούτο καὶ ἠρξάμην τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀρρώστου. Ἡ ἐξέτασίς μου ἰδίως ἡ στηθοσκοπήσις, ἡ ἐπίκουσις, ἡ ἀκοράσις τοῦ στήθους, πράγματα πρωτοφανῆ ἴσως διὰ τοὺς ληστὰς, λίαν ἐπέληξαν αὐτούς. Κατέδειξε δὲ ἡ ἐξέτασις αὐτῆς σημεῖα χρονίας πλευρίτιδος μετὰ φαινομένων ὑπόπτου βρογχίτιδος. Τελευταῖον εἶπον τῷ ἀρρώστῳ μου, ὅτι ἐπραξε καλῶς ἐλθὼν εἰς ἐμὲ, παρηγόρησα αὐτόν ὅτι δὲν πάσχει σπουδαίως, συνέστησα αὐτῷ αὐστηρῶς τὴν ἀποφυγὴν τῶν ὑγρῶν ἐστώπων καὶ τὴν διὰ γάλακτος θεραπείαν, καὶ τέλος ὑπεσχέθη ὅτι ἄμα ἐπανέλθω εἰς τὸ χωρίον, θὰ πέμψω αὐτῷ καὶ τὰ ἀναγκαῖα φάρμακα, αὐτὸς δὲ ἐγκαρδίως εὐχαριστήσας με ἐπὶ τούτοις ἀπῆλθεν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν καὶ ἄλλου ἀσθενοῦς. Χαίρων ὅτι ἡ φήμη μου ἦτο τοσοῦτον εὐρεῖα, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν ὄρων αὐτῶν νὰ εἶμαι ἱατρός πολυάσχολος, ἐπελήφθη προθύμως τῆς ἐξετάσεως καὶ τοῦ δευτέρου πελάτου μου. Ἐπασχεν ἐξ αἰμορραγιῶν τῶν βρογγίων, καὶ ἐσύστησα αὐτῷ τὰ δέοντα, ἀναγράφας καὶ συνταγὴν. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πάσχοντος, ἀποχαιρετίσαντός με λίαν εὐγενῶς, ἔμαθον ὅτι οὗτος ἦτον ὁ ἀρχιληστής Ψαλίδας συνεργαζόμενος τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην μετὰ τοῦ ἀρχιληστοῦ Χορμόθα.

7 Ἀπριλίου. Ἡμέρα χαρμῶν δι' ἡμᾶς συγκινήσεως. Τὴν νύκτα ἐκοιμήθημεν καλῶς· ἐκοιμήμεθα δ' ἐτι καὶ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, οὐχὶ ὡς γλιχόμενοι τοῦ ὕπνου ἀλλὰ νομίζοντες ὅτι κατακελιμένοι οὕτως, ἠδυνάμεθα νὰ παρηγορήσωμεν ἑαυτοὺς ἐπὶ τῇ βραδυτῆτι, μεθ' ἧς θὰ ἐμανθάνομεν τὰ τῆς συναντήσεως τοῦ διαπραγματευομένου τὰ τῆς λυτρώσεως ἡμῶν μετὰ τῶν ληστῶν. Τέλος ἐξηγέρθημεν καὶ ἡμεῖς καὶ καθίσαντες παρὰ τὴν καίουσταν ἐστίαν, ἐρρίπτομεν περιδεεῖς τὰ βλέμματα ἡμῶν εἰς τὰ περίεξ μὴ τυχόν ἴδωμεν τινὰ ἐρχόμενον ν' ἀναγγεῖλῃ τὰ τῆς συναντήσεως. Ὀλίγον μετὰ τὸ γεῦμα ἐνῶ περιεπάτου ἐξω τῆς καλύβης βλέπω μακρόθεν ἐρχόμενον πρὸς ἡμᾶς νέον τινὰ ἄγνωστον ληστὴν ἄνευ ὄπλου. Ἀντὶ νὰ προοικονισθῶ αἶσια ἐξ αὐτοῦ, ἐφοβήθη καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὴν τρώγλην. Μετ' οὗ πολὺ εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν τρώγλην, χαιρετίζεται ἐσπευσμένως μετὰ τῶν ληστῶν καὶ κράζει αὐτοὺς ἐξω τῆς καλύβης· ἐκεῖ διαλέγονται λεπτὰ τινὰ τῆς ὥρας καὶ. αὐθις εἰσέρχονται εἰς τὴν καλύβην, εἰσέρχονται μετὰ τῆς εὐφροσύνης ἀγγελίας, ὅτι ἡ συνάντησις ἐγένετο χθὲς καὶ ὅτι

αύριον ἀπελευθερούμεθα. Ὡ! ποία συγκίνησις κατέλαβεν ἡμᾶς. Ἐξ ἄλλοι ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἀνεκαθήσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν, ἀλλὰ τὰ δάκρυα ἐκεῖνα ἦσαν δάκρυα χαρᾶς καὶ ἀνακουφίσεως ἀπὸ τοῦ βαρῶς ἐπιβάτου τῆς αἰχμαλωσίας, ἧτις ἐπὶ τριᾶκοντα καὶ πλέον ἡμέρας ἐπίεζεν ἡμᾶς.

Ἰδοὺ δὲ τί εἶχε συμβῆ, ὡς κατόπιν ἐμάθομεν. Τῆ 5 Ἀπριλίου δ κ. Βουλτζιώτης ἤλθε τρίτην φοράν εἰς τοὺς ληστὰς, ἀλλ' ἄνευ χρημάτων, καθ' ὅσον δὲν ἦσαν ὅλα ἡτοιμασμένα. Τότε δὲ οἱ ληστὰι ἐπιστέλλουσι τοῖς οἰκείοις ἡμῶν τὴν ἐξῆς ἀπειλητικωτάτην ἐπιστολήν.

«Κύριοι,

Ἦλθαν οἱ ἄνθρωποι χωρὶς χρήματα λοιπὸν μᾶς παρεκάλεσαν νὰ σᾶς περιμεινωμέν ἕως αὐρίου· λοιπὸν ἔαν εἰς τὰς 8 ἡ ὥρα δὲν ἔλθουν τὰ χρήματα, οἱ ἄνθρωποι εἶνε χαλασμένοι καὶ νὰ στείλατε νὰ πάρτε τὰ χρήματα, τὰ ὅποια μᾶς ἐστείλατε καὶ τὰ κεφάλια των. Τελευταία ἐπιστολή εἶνε αὕτη.

«Ὁ καπετάνιος

«Χρῆστος Καραμαγκιόλης».

Ἀληθῶς τῆ 6 Ἀπριλίου ὁ ἀεικίνητος φίλος ἡμῶν κ. Βουλτζιώτης ἐμφανίζεται τετάρτην καὶ τελευταίαν φοράν ἐνώπιον τῶν ληστῶν, φέρων τὴν δευτέραν καὶ τελευταίαν δόσιν τῶν λύτρων, δι' ἐμὲ καὶ τὸν Πέτρον. Πλὴν τῶν προηγουμένων 310 λίρῶν ἐμετρήθησαν ἤδη τοῖς λησταῖς διὰ τοὺς τρεῖς αἰχμαλώτους 670, ἧτοι τὸ ὅλον 980 λίρας, τουτέστι 460 παρὰ τοῦ κ. Σαγιάννου, 320 παρὰ τοῦ κ. Πέτρου καὶ 200 κ. ἐμοῦ. Ἐκτὸς τούτων ὅμως ἐζήτησαν οἱ ληστὰι καὶ ἀπετάλησαν αὐτοῖς, ἰδίως παρ' ἐμοῦ, πολλὰ ὠρολόγια, ἐν τηλεσκοπίον καὶ τινες ἐνδυμασίαι. Τὰ καθ' ἕνα σά ὅμως τῆς συναντήσεως, ἂν καὶ ἠρωτήσαμεν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ μάθωμεν παρὰ τῶν ληστῶν, ἴσως διότι οὐδ' αὐτοὶ ἐγνώριζον. Οὐχ ἦττον περιχαρεῖς ἐκοιμήθημεν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην περιμένοντες τὴν ἐπαύριον τὴν ἀπόλυσιν ἡμῶν. Πράγματι δὲ τὴν ἐπιούσαν εἰς τῶν ληστῶν, βραδῶς ἀφυπνισθεῖς, ἐνῶ ἡμεῖς ἐναγωνίως περιμεινωμέν νὰ μάθωμέν τι νεώτερον, αὐτὸς ἐξάγει ἀδιάστως ἐκ τοῦ πεσθίου καὶ ἐγχειρίζει εἰς ἡμᾶς τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν.

«Κύριοι: πατὴρ καὶ Πέτρο, χαίρετε.

Ἔμαθετε ὅτι ἡ ἐξαγορά σας ἦλθεν, ἀλλὰ ἦτον ὀλίγη, ἀλλὰ ἡμεῖς τέλος παρεδέξαμεν. Λοιπὸν, ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν εὐκαιρούμεν νὰ ἔλθωμεν διὰ νὰ σᾶς ἴδωμεν, λοιπὸν ἡ ὥρα σας καλὴ καὶ ὁ Θεὸς νὰ σᾶς δώσῃ διπλά, καὶ σεῖς νὰ τὰ κάμτετε χαλάλι. Καὶ τὸ παιδί θὰ τὸ βασιάζωμεν, διότι ἔφερε πολὺ ὀλίγα, καὶ νὰ υπάγητε καὶ σεῖς νὰ ἐλευθερώσητε τὸ παιδί, νὰ φροντίσετε νὰ τὰ στείλη μὴ ὥρα προητέρα, καὶ νὰ προσέξτε καλὰ νὰ μὴ βγάλετε κανένα λόγον ποῦ σᾶς εἶχαμεν. Οὐδὲν ἕτερον.

«Ὁ καπετάνιος

«Χρῆστος Καραμαγκιόλης».

Περὶ τὸν νὰ περιγράψωμεν μεθ' ὁποίας χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἀνεγνώσαμεν τὴν ἐπιστολήν. Οὐχ ἦττον καταλυπῆθημεν διότι ὁ μικρὸς σύντροφος τῶν περιπετειῶν μας, ὁ ἀγαπητὸς Ἀλέξανδρος, δὲν θὰ ἐπανήρχετο μεθ' ἡμῶν εἰς τὴν πατρικὴν

οἰκίαν. Παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οἱ ληστὰι εἶχον μεγάλης ἀπαιτήσεις. Οὐχ ἦττον παρηγορήσαμεν τὸν νέον κλαίοντα καὶ ὀδυρόμενον, ὅτι ἅμα ἐπανελήθωμεν εἰς τὸ χωρίον θὰ ἐνεργήσωμεν ἵνα καὶ αὐτὸς λυτρωθῇ τάχιστα. Ὁ νέος ἐφαίνετο παρηγορηθεῖς καὶ ἐμεδίᾳ κατόπιν πρὸ τῆς συμφορᾶς τοῦ.

Ἐν τούτοις ἔρχεται ἡ ἐπιούσα καὶ ἡμεῖς μάλιστα ἀναμένομεν τὴν ἀπόλυσιν μας. Εἰς διαφόρους ἐτροπέμεθα ὑποθέσεις περὶ τῆς βραδύτητος, ὅτε περὶ ὥραν ὀγδόην εἰς τῶν ληστῶν ἦλθεν ἀγγέλων, ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ δὲν εἰδοποίησαν ἀπὸ χθὲς νὰ ἀπολυθῶμεν ἕνεκα τοῦ μικροῦ Ἀλεξάνδρου. Παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οἱ ληστὰι ἀνεμένον εἰς τρίτην δόσιν 100 ἔτι λίρας ἐπὶ ἀπειλῇ ὅτι, ἂν ἀνεβάλλετο ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν εἰς αὐρίον, τότε ὁ πατήρ ἔπρεπεν ἄνευ συγκαταβάσεως νὰ πληρώσῃ 300 λίρας. Ἐνόμιζον λοιπὸν οἱ ἀρχηγοὶ ὅτι, ἂν ἐστέλλοντο σήμερον τὰ χρήματα, ἠδυνάμεθα χάριν τοῦ μικροῦ Ἀλεξάνδρου νὰ μείνωμεν ἔτι σήμερον μετ' αὐτοῦ, ἵνα διουὶ ἐπανελήθωμεν αὐρίον εἰς τὸ χωρίον. Ἴσως δὲ συνηντώμεθα καθ' ὄδον μετὰ τῶν ἀρχιληστῶν. Εὐχαριστηθέντες ἐκ τῶν ἐξηγήσεων τούτων, χάριν τοῦ ἀγαπητοῦ Ἀλεξάνδρου ἠνεχώμεθα ἀγογγύστως καὶ τὴν νέαν ἡμῶν ταύτην τύχην, ἂν καὶ ἡ βραδύτης τῆς ἐπανόδου μας ἠδύνατο σπουδαίως νὰ ἀνησυχῆσθαι τοὺς οἰκείους μας ἀναμένοντας ἡμᾶς ἐν τῷ χωρίῳ.

Ἐν τούτοις εἶχε σχεδὸν παρέλθει καὶ ἡ ἐπαύριον, καὶ ἡμεῖς πληρεῖς ἀγωνίας ἐκρατούμεθα ἐν τῇ καλύβῃ. Εὐρισκόμεθα σχεδὸν ἐν ἀπελπισίᾳ, ὅτε περὶ λύχνων ἄφας ἔρχονται δύο ληστὰι ἀγγέλλοντες ὅτι τέλος αὐρίον ὀριστικῶς ἀναχωροῦμεν ἀπαξάπαντες, καὶ εἰ τὸ λοιπὸν ληστρικὸν σῶμα ἀναμένει ἡμᾶς καθ' ὄδον, ἵνα μᾶς προπέμψῃ εἰς τὸ χωρίον. Τὴν ἐσπέραν δὲ ταύτην θὰ μείνωμεν πάλιν ἐν τῇ καλύβῃ. Ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ αὐρίον ἔσται ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας μας βαυκαλιζόμενοι, ἐδέχθημεν εὐχαρίστως νὰ κοιμηθῶμεν ἐν αὐτῇ.

Ὅντως δὲ ἅμα τῇ ῥοδοδακτύλῳ ἠὲ ἠγέρθημεν τοῦ ὕπνου αἰχμαλώτοι καὶ ληστὰι, καὶ ἐτοιμασθέντες ταχύτατα ἐξήλθομεν τῆς καλύβης καὶ ἤρχισαμεν ὀδεύοντες. Κατὰ συνεννόησιν γενομένην μετὰ τῶν ληστῶν ὡς τόπος τῆς ἀπόλυσεως ἡμῶν προδιωρίσθη μέρος τι πέραν τῆς Βωβούσης. Ἐδεῖ λοιπὸν νὰ διέλθωμεν τὸν ποταμὸν αὐτῆς, ἵνα φθάσωμεν εἰς τὸ συμπερωνημένον τοῦτο μέρος, ὅπου θὰ ἤρχοντο καὶ αὐτοὶ οἱ ἀρχιληστὰι ἵνα ἀποχαιρετίσωσιν ἡμᾶς κατὰ τὴν ἀπόλυσιν μας. Μετὰ χαλεπωτάτην ὀδοπορίαν φθάνομεν εἰς πεδιάδα ἐγγὺς τοῦ Ἀρματόβου, ἐνθα ἀνακαυθέντες ὀλίγον ὀδοποροῦμεν πάλιν καὶ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν συναντῶμεν τοὺς πολλοὺς ληστὰς. Ἐνεφανίσθησαν δὲ οὗτοι εἰς ἡμᾶς οὐχὶ διὰ μιᾶς, ἀλλὰ κατὰ μικρὰς ομάδας, προκλυπούσας καὶ προφαινομένας τῶν πετρῶν, ἔνθα ἐκρύπτοντο, ὡς τρομακτικὰ φαντάσματα. Ἐκ τῶν ἀρχιληστῶν δύο μὲ-

νον ἦσαν παρόντες, ὁ Καραμαγκιόλης καὶ ὁ Καλόγηρος, ἔσπευσαν δὲ ἅμα ἰδόντες ἡμᾶς νὰ μᾶς χαιρετίσωσιν εὐπροσηγόρως, σφιγξάντες τὰς χεῖρας ἡμῶν ὡς καλοὶ ἔμποροι εὐχαριστημένοι ἐκ τῶν μεθ' ἡμῶν ἐπιχειρήσεων. Παρ' αὐτῶν ἐμάθομεν ὅτι ἐγὼ μὲν καὶ ὁ Πέτρος ἠθέλωμεν ἀπολυτῆ ἀμέσως, τὸ δὲ μικρὸν παιδίον θέλουσι κρατήσει εἰσέτι, διότι ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐκ τῶν 100 λιρῶν, ἄς ὑπεσχέθη μέρη τοῦ Σαββάτου, μόνον 70 τότε ἀπέστειλε. Ἡ σκληρὰ αὕτη εἰδήσις μᾶς κατέβλησε, καὶ μυριοτρόπως ἠγωνίσθημεν νὰ πείσωμεν τὸν δύστροπον καὶ σκληροτράχηλον Καλόγηρον, ἐπιμόνωσ ἀρονούμενον ἵνα δεχθῆ ἐγγύησιν ἡμῶν ὅτι ἐντὸς ἐλαχίστης προθεσμίας θέλωμεν ἀποστειλεῖ αὐτῷ 16 λίρας, ὅσαι ἔπιπτον εἰς τὴν μερίδα αὐτοῦ· διότι ὁ εὐγενέστερος Καραμαγκιόλης παρητήθη τῆς ἐκαστοῦ μερίδος τῶν 14 λιρῶν. Βαρυαλγοῦντες ἐλέγομεν τῷ Καλόγηρῳ, ὅτι τὰ πάνδεινα δυνατὸν νὰ πάθωσιν οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου, ἔὰν δὲν ἴδωσιν αὐτὸ ἐπανερχόμενον μεθ' ἡμῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ ὅτι ἄδικον ἦτο ὁ νέος αὐτός, ὅστις τὴν στιγμήν ἐκείνην ἔκλεισε καὶ ἐθήρησε, ἄδικον ἦτο νὰ τιμωρηθῆ τόσον σκληρῶς, διὰ ποσὸν τόσον μικρὸν, κατὰ τὰς ἡμέρας μάλιστα τοῦ Πάσχα. Τὰ πάντα ἐλέγομεν εἰς μάτην. Τέλος, ἐνθ' ἡμεῖς ἀγόνους προσπάθειας μιᾶς περιπού ὥρας εἴμεθα ἀηληπισμένοι περὶ τοῦ παιδός, ὁ εὐγενὴς Καραμαγκιόλης, δὲν παρεκάλεσάμεν νὰ δώσῃ αὐτὸς ἐγγύησιν, ἐγερθεὶς εἶπε τῷ Καλόγηρῳ ὅτι ἐγγύηται προθύμως νὰ μετρήσῃ αὐτὸς τὰς 16 λίρας μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ. Οὕτω κατεπέστη καὶ ὁ ἔως τότε ἄκαμπτος Καλόγηρος, καὶ ἐδόθη πλέον ἢ ἄδεια εἰς τοὺς τρεῖς δυστυχεῖς αἰχμαλώτους, ἵνα ἀποχωρισθῶσι καὶ ἀπέλθωσι τῆς οἰκτρᾶς ἐκείνης συνοδίας. Ἀμέσως ἐξαγαγόντες τὰ πλήρη αὐτῶν βαλάντια οἱ ἀρχιλησταὶ μεθ' ὑπερηφανείας ἐφιλοδώρησαν ἡμᾶς ἀνὰ μίαν λίραν ἕκαστον, καὶ σφιγξάντες αὐθὺς τὰς χεῖρας ἡμῶν ἠσπᾶσθησαν ἡμᾶς πολλάκις, ἐπειπόντες ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι ὡς φίλους θέλουσι μᾶς θεωρεῖ. Ἠσπᾶσθημεν δὲ καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς ληστὰς καὶ ἀπήλθομεν βήματι ταχεῖ, συνοδοὺς ἔχοντες τρεῖς τῶν ληστῶν φέροντας δύο ζῶα, δι' ὧν τὸν ποταμὸν θὰ διαβῶμεν. Καταβάντες δὲ πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, διέβημεν ἀλληλοδιαδόχως τὸν ἀφθόνως τότε πλημμυροῦντα Ἄδων ἐπιποῦν καὶ ἔχοντες πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔστραμμένας τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἵνα μὴ σκοτοδινία μᾶς καταλάβῃ· διέβησαν δὲ αὐτὸν πεζῆ καὶ οἱ λησταί, κρατοῦντες ἡμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ παρέλαβον ἄλλιν ἀφ' ἡμῶν τὰ ζῶα, κενώσαντες κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἡμῶν τὰ ὄπλα αὐτῶν δις ἢ τρεῖς.

Ἐλεύθεροι πλέον καὶ εὐπετεῖς, ἐκκινουμέν μετὰ τάχους τὰ ἐνδυναμωθέντα ἡμῶν μέλη πρὸς τὰ πρόσω. Ὡς δ' ἀπαυδήσας ἐργάτης, ἀποτινάσσων τὸ φορτίον, ἐλευθερώτερον ἀναπνέει καὶ βήματι στεροτέρῳ ἢ δὴ χωρεῖ πρὸς τὰ πρόσω, οὕτω καὶ

ἡμεῖς, ἀποσεΐσαντες τὸ ἄχθος τῆς αἰχμαλωσίας, ἠσθάνθημεν τὰ μέλη ἡμῶν ἐντονώτερα, τὸ στῆθος ἡμῶν ἐλευθερώτερον ἀναπνεῶν, τὸ σῶμα ἡμῶν κουφότερον, εὐπετεότερον. Διελθόντες διὰ τοῦ Παλαιοχωρίου ἀφικόμεθα περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸ χωρίον Δοβρίνοθον. Ἐνταῦθα ἐμείναμεν ὀλίγον, ἐφάγομεν καὶ ἐκοιμήθημεν, ὅτε ὁ κώδων τῆς Ἀναστάσεως ἐξήγειρεν ἡμᾶς παρκαίνων τάχιστα εἰς ὁδοποιρίαν. Ἐξηγέρθημεν κατεσπευσμένως, τὰ ζῶα ἠτομάσθησαν, ἵππεύσαντες δὲ ἐσπεύδομεν καλπάζοντες πρὸς τὸ Σκαρνέλιον. Καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἤμην εἰς ἄκρον συγκεινημένους. Ἰδοὺ τέλος προσεγγίζομεν εἰς τὸ χωρίον. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ ἀκούομεν πυροβολισμοὺς πλήττοντας τὸν ἀέρα. Τέλος περὶ ὥραν 4 γινόμεθα ἐνώπιον τοῦ χωρίου. Οἱ κάτοικοι πάντες ἄνευ ἐξαίρεσως, μικροὶ, μεγάλοι, ἄνδρες, γυναῖκες, ἐξῆλθον μακρὰν τοῦ χωρίου εἰς προῦπάντησιν ἡμῶν. Οἱ μὲν ἔτρεχον πρὸς ἡμᾶς, οἱ δὲ ἔκλειον, οἱ δὲ ἐπυροβόλουν. Ἡ καταλαβοῦσα τότε καὶ αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ὑποδεχομένους αὐτοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους συγκίνησις ἦτον ἀπερίγραπτος. Βλέποντες ἡμᾶς τοὺς πρόων εὖ καὶ καλῶς ἔχοντας ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ὄντας, ῥακενδύτους καὶ καταξέσχισμένους καὶ γυμνόποδας δίκην ἐπαϊτῶν, οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐλύθησαν εἰς δάκρυα. Ἀλλὰ καὶ ἡμῶν τὰ δάκρυα δὲν ἦσαν ὀλιγώτερα. Τέλος μετὰ τὴν ὑποδοχὴν, οἱ μὲν δύο συναιχμαλώτοί μου διευθύνθησαν εἰς τὰς οἰκίας των, ἐγὼ δὲ ὠδηγήθημι εἰς τὸν οἶκον τοῦ κ. Βουλτζιώτου, ἔνθα ἔτυχον πασῶν τῶν περιθάλψων, ὅσαι ἦσαν ἀναγκαῖαι εἰς δυστυχῆ αἰχμαλώτων, ἐπανερχόμενον εἰς τὴν πατρικὴν ἐστίαν.

ΙΩ. ΜΕΓΓΑΛΗΣ.

Ἐν τῷ ἔργῳ τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης κ. Ἐμμ. Ρούθης ἐρωτηθεὶς διατί ἀντίσταται πεισμένως εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ ὑπαλλήλων, τῶν διορισμένων ὑπὸ τῆς πρώην Κυβερνήσεως, ἀπήντησεν· «Οἱ ὑπάλληλοι, οἱ διορισθέντες παρὰ πεσοῦσης κυβερνήσεως ἔχουσιν, ἐν ἐλλείψει ἄλλου, τοῦτο τοῦλάχιστον τὸ ἀνεκτίμητον προσόν, ὅτι στεροῦνται πάσης προστασίας, τὴν δὲ ἔλλειψιν ταύτην ἀγωνίζονται ν' ἀναπληρώσωσι δι' ἐπιμελείας, ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον, τρέμοντες δσάκις βλέπωσι τὸν προϊστάμενον αὐτῶν συσπῶντα τὰς ὀφρῦς ἢ κλητῆρα κομίζοντα ἔγγραφον ἐκ τοῦ ὑπουργείου. Ὁ διηνεκὴς ἀγὼν πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐπιχειρημαμένου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν πελέκως τῆς παύσεως καθιστᾷ αὐτοὺς ἀκριβεῖς, ἐργατικούς, εὐαγῶγους, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀρίστους ὑπαλλήλους, ἐνθ' οἱ διοριζόμενοι κατόπι ὑπουργικῆς μεταβολῆς καὶ μάλιστα τῇ συστάσει βουλευτοῦ τινος, εἰσέρχονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὡς θριαμβευταί, ἐργάζονται ὀλίγον καὶ δὲν φοβοῦνται κανένα».